

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK (GIMNAZIJA Z ITALIJANSKIM UČNIM JEZIKOM NA NMO SLOVENSKE ISTRE) V LETU 2019

Poročilo DPK SM za slovenščino

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po točkovnih ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	17
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	17
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	18
5.1	Zunanje ocenjevanje	18
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	18
6	Povzetek	19
6.1	Ocena uspeha kandidatov	19
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	19

Avtorica:

Mira Hedžet Krkač, glavna ocenjevalka za slovenščino kot drugi jezik

Poročilo je potrdila podkomisija za slovenščino kot drugi jezik na svoji redni seji.

Ljubljana, september 2019

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit iz predmeta SM.

Okrajšava: kandidati PM.

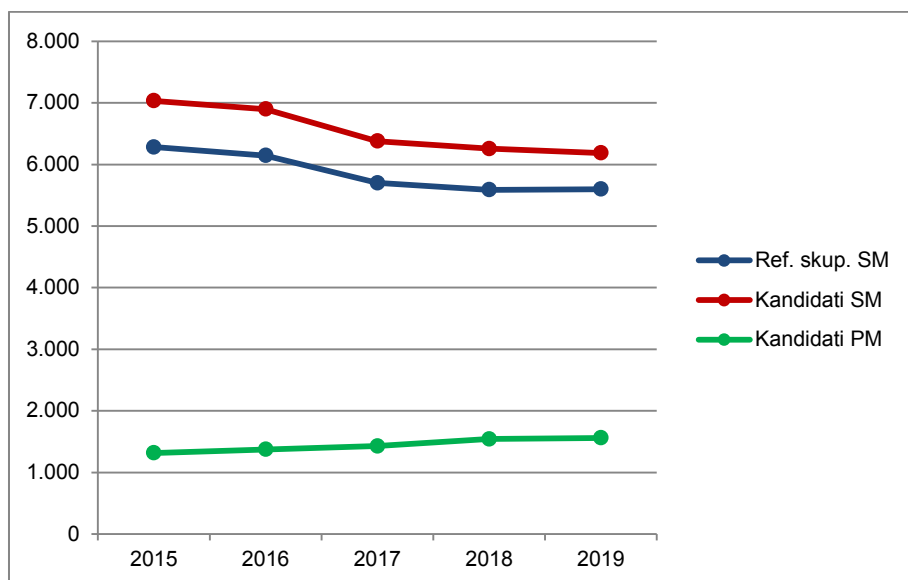
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2015 do 2019. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2015–2019

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2015	6.283	7.033	1.317
2016	6.145	6.899	1.373
2017	5.699	6.379	1.429
2018	5.589	6.255	1.544
2019	5.600	6.185	1.560

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2015–2019



Vir: Državni izpitni center, 2019

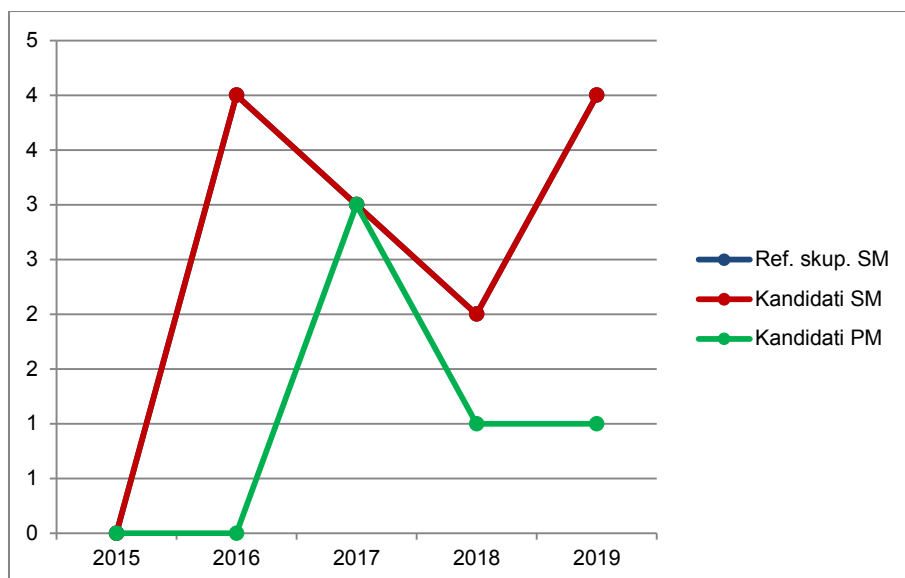
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali slovenščino kot drugi jezik v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2015 do 2019. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2015–2019

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2015	0	0	0
2016	4	4	0
2017	3	3	3
2018	2	2	1
2019	4	4	1

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz slovenščine kot drugi jezik po strukturi – spomladanski izpitni roki 2015–2019



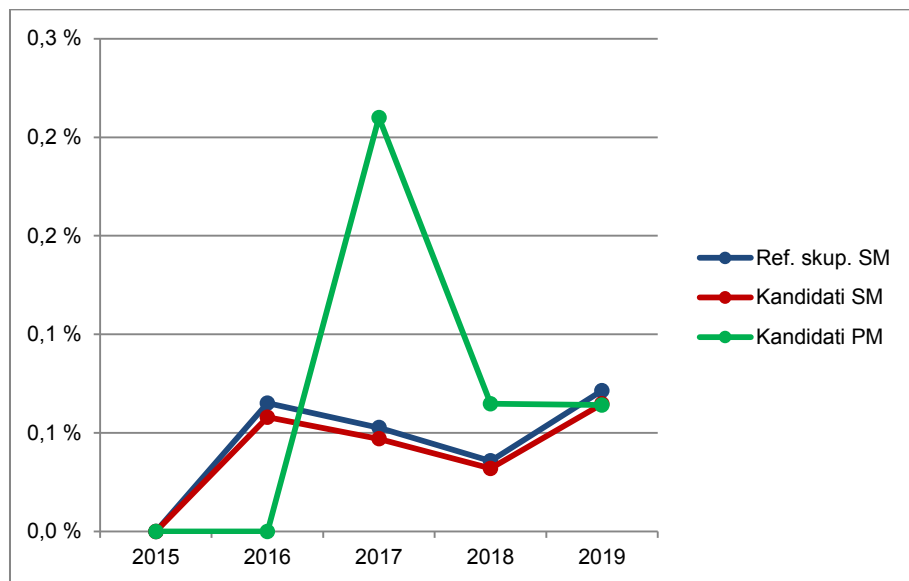
Vir: Državni izpitni center, 2019

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali slovenščino kot drugi jezik (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2015 do 2019 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2015–2019

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2015	0,0 %	0,0 %	0,0 %
2016	0,1 %	0,1 %	0,0 %
2017	0,1 %	0,0 %	0,2 %
2018	0,0 %	0,0 %	0,1 %
2019	0,1 %	0,1 %	0,1 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2015–2019



Vir: Državni izpitni center, 2019

1.3 Podrobnejša struktura pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019

	Število	Delež
Splošna gimnazija	4	80,0 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	4	80,0 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	0	0,0 %
Strokovna gimnazija	0	0,0 %
Ref. skup. SM	4	80,0 %
Ostali SM	0	0,0 %
Kandidati SM	4	80,0 %
Kandidati PM	1	20,0 %

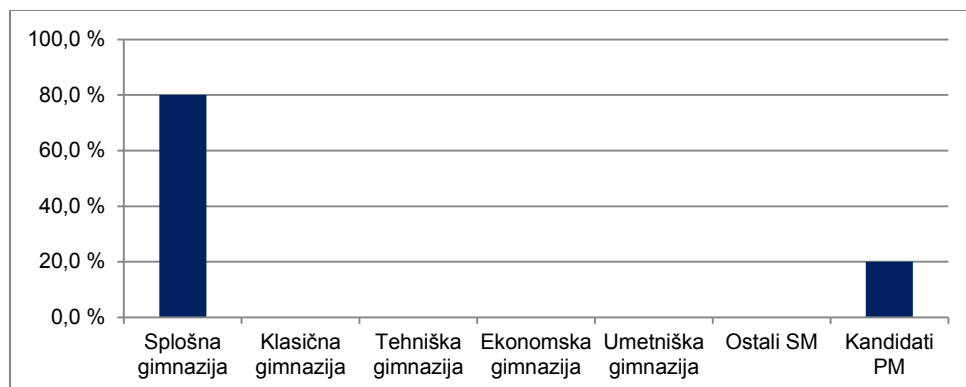
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019



Vir: Državni izpitni center, 2019

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri slovenščini kot drugem jeziku v spomladanskem izpitnem roku SM 2019 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

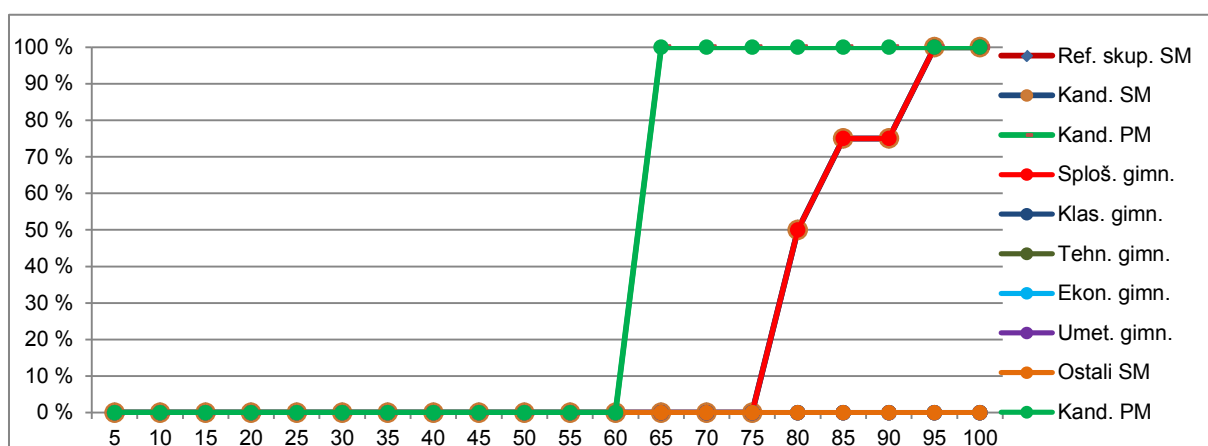
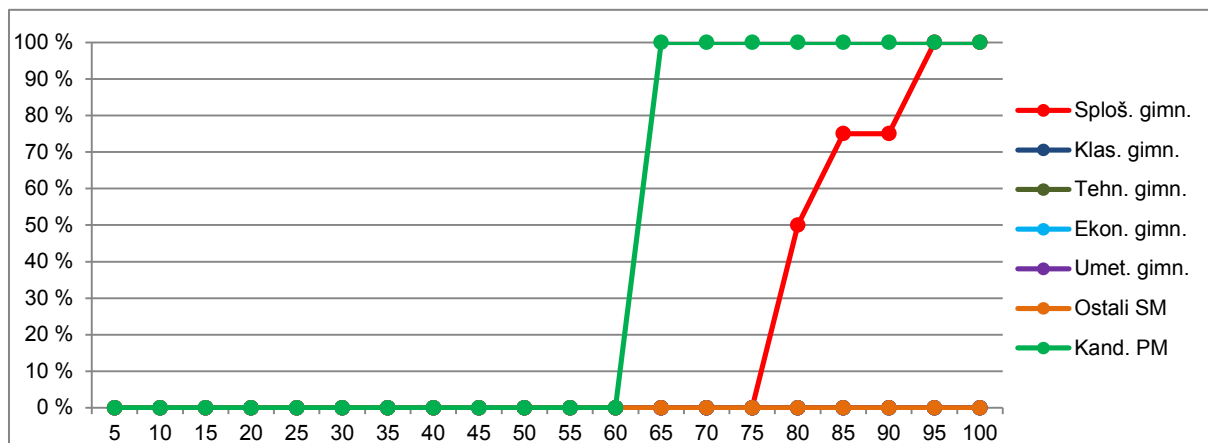
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41-45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46-50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51-55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56-60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61-65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
66-70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
71-75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
76-80	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0
81-85	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
86-90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91-95	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
96-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	4	0	4	0	0	0	0	4	4	0	1

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
10	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
15	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
20	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
25	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
30	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
35	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
40	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
45	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
50	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
55	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
60	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
65	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	100 %
70	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	100 %
75	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	100 %
80	50 %	-	50 %	-	-	-	-	50 %	50 %	-	100 %
85	75 %	-	75 %	-	-	-	-	75 %	75 %	-	100 %
90	75 %	-	75 %	-	-	-	-	75 %	75 %	-	100 %
95	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	100 %
100	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah



Vir: Državni izpitni center, 2019

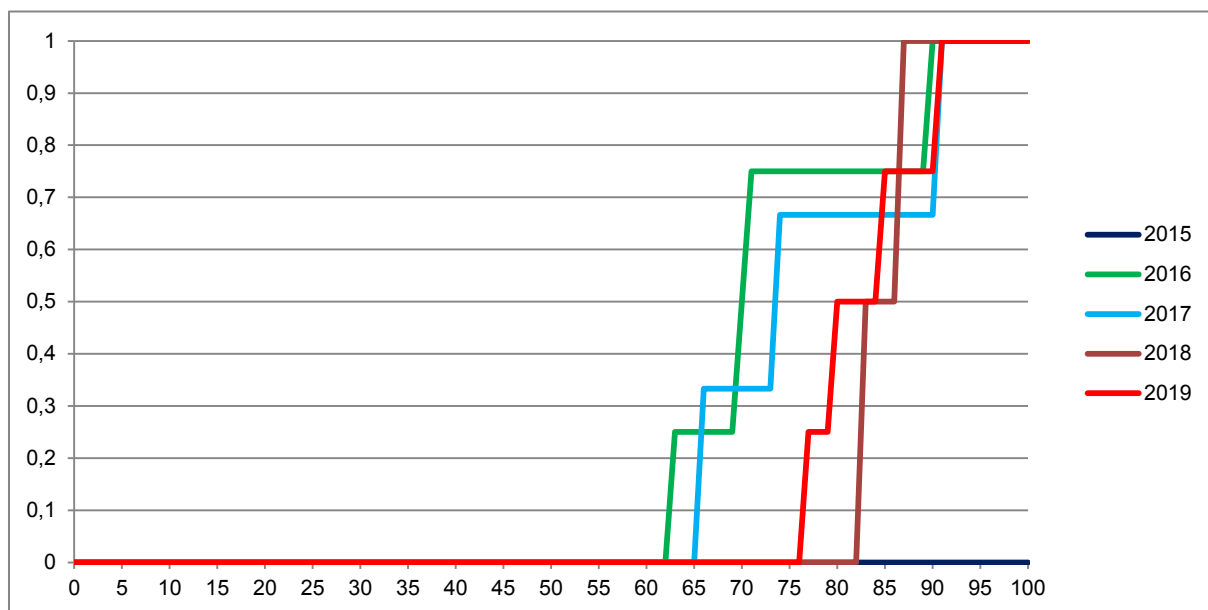
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med točkovnimi ocenami v letih od 2015 do 2019, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med točkovnimi ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med točkovnimi ocenami za zadnjih pet let

Leto	Točkovne ocene						
	2	3	4	5	6	7	8
2015	-	-	-	-	-	-	-
2016	50	61	66	72	78	84	90
2017	50	61	66	72	78	84	90
2018	50	61	66	72	78	83	90
2019	50	61	66	72	78	84	90

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM



Vir: Državni izpitni center, 2019

2.3 Porazdelitev dosežkov po točkovnih ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah pri slovenščini kot drugem jeziku v spomladanskem izpitnem roku SM 2019 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi točkovnimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

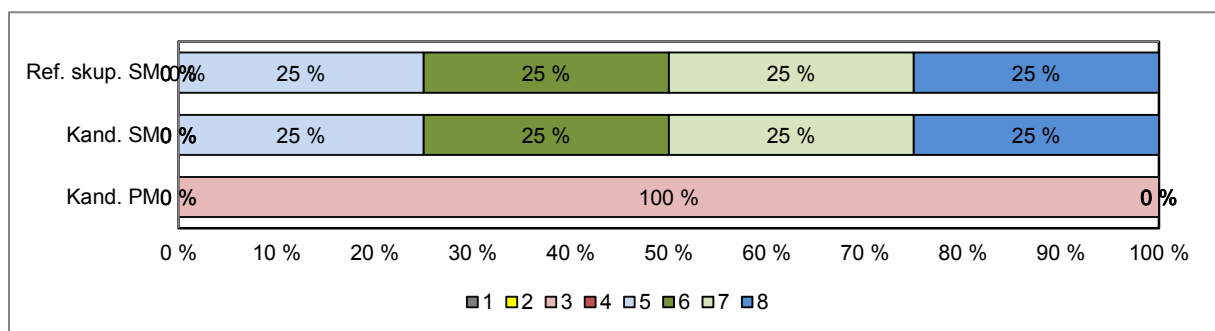
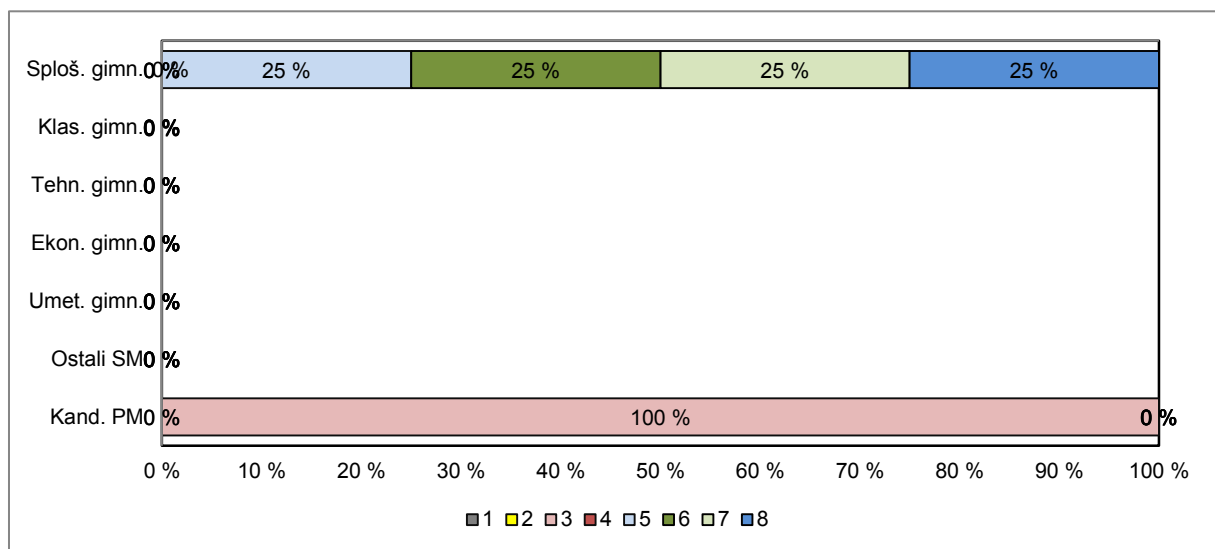
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
6	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
7	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
8	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
Uspešni	4	0	4	0	0	0	0	4	4	0	1
Skupaj	4	0	4	0	0	0	0	4	4	0	1

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
2	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
3	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	100 %
4	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	0 %
5	25 %	-	25 %	-	-	-	-	25 %	25 %	-	0 %
6	25 %	-	25 %	-	-	-	-	25 %	25 %	-	0 %
7	25 %	-	25 %	-	-	-	-	25 %	25 %	-	0 %
8	25 %	-	25 %	-	-	-	-	25 %	25 %	-	0 %
Uspešni	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	100 %
Skupaj	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah



Vir: Državni izpitni center, 2019

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	4	0	4	0	0	0	0	4	4	0	1,00
Povprečni splošni uspeh pri SM*	23,25	-	23,25	-	-	-	-	23,25	23,25	-	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	4,50	-	4,50	-	-	-	-	4,50	4,50	-	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	4,00	-	4,00	-	-	-	-	4,00	4,00	-	-
Povprečna točkovna ocena pri predmetu SM	6,50	-	6,50	-	-	-	-	6,50	6,50	-	3,00
Povprečna originalna točkovna ocena pri predmetu SM**	6,50	-	6,50	-	-	-	-	6,50	6,50	-	3,00
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	83,00	-	83,00	-	-	-	-	83,00	83,00	-	61,00
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	82,5	-	82,5	-	-	-	-	82,5	82,5	-	61
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	6,39	-	6,39	-	-	-	-	6,39	6,39	-	-
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	4,25	-	4,25	-	-	-	-	4,25	4,25	-	-
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	5,00	-	5,00	-	-	-	-	5,00	5,00	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in točkovne ocene pri predmetu SM*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odstotek neuspešnih s PP	0,00	-	0,00	-	-	-	-	0,00	0,00	-	0,00
Odstotek neuspešnih brez PP	0,00	-	0,00	-	-	-	-	0,00	0,00	-	0,00

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

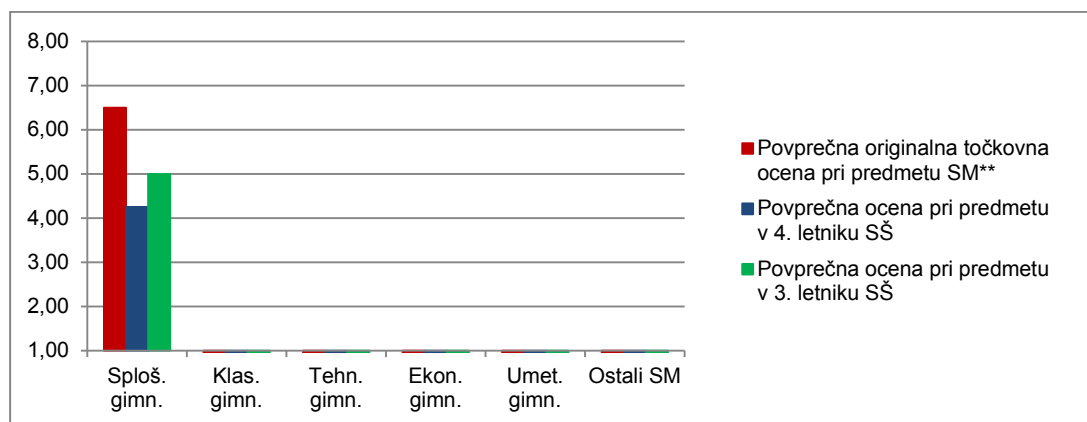
**Originalna točkovna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne) ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno točkovno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne točkovne ocene pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika in povprečnih ocen iz slovenščine kot drugega jezika v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

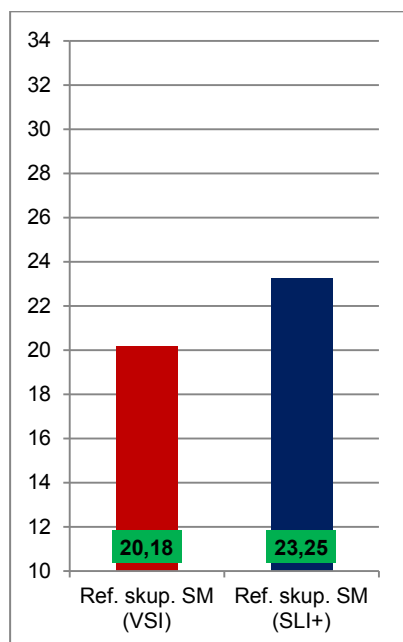
Slika 3.1: Povprečne (točkovne) ocene pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika



Vir: Državni izpitni center, 2019

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2019 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz slovenščine kot drugega jezika (ref. skup. SM – SLI).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika



Vir: Državni izpitni center, 2019

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2019.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

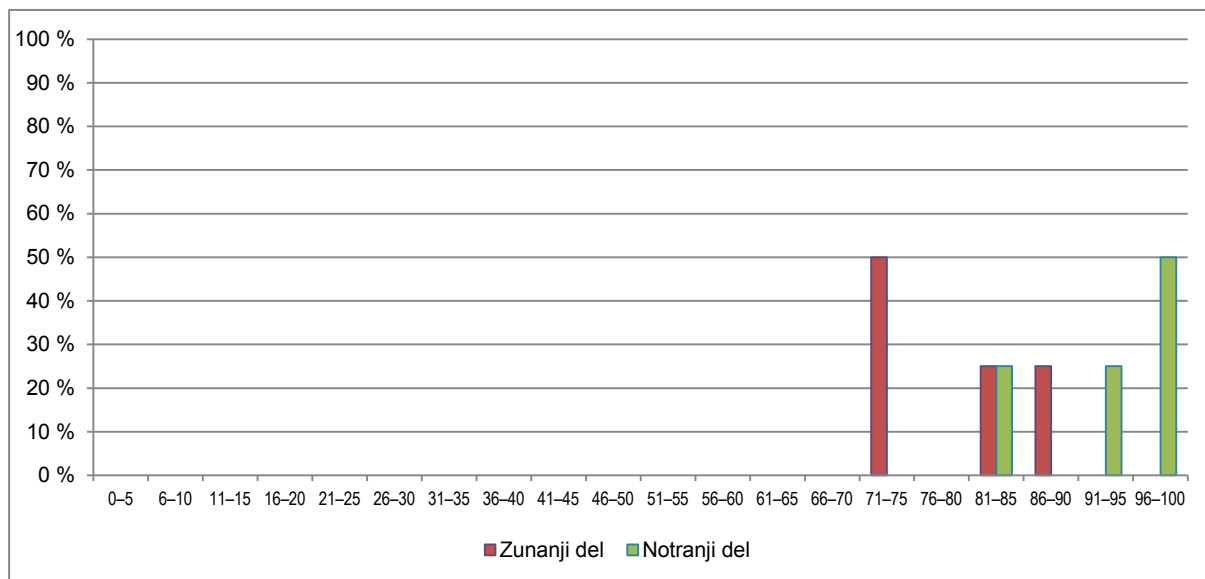
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	4	4
Povprečno število odstotnih točk	64,00	19,00
Standardni odklon odstotnih točk	5,93	1,41
Maksimalno število odstotnih točk	72,00	20,00
Povprečna težavnost	0,80	0,95

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2019.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	0 %	0 %
41–45	0 %	0 %
46–50	0 %	0 %
51–55	0 %	0 %
56–60	0 %	0 %
61–65	0 %	0 %
66–70	0 %	0 %
71–75	50 %	0 %
76–80	0 %	0 %
81–85	25 %	25 %
86–90	25 %	0 %
91–95	0 %	25 %
96–100	0 %	50 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita



Vir: Državni izpitni center, 2019

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM po posameznih delih izpita iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2019.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1A	Izpitna pola 1B	Izpitna pola 2	Izpitna pola	Ustni izpit
Število kandidatov	4	4	4	4	4
Povprečno število odstotnih točk	8,25	19,38	8,13	28,25	19,00
Standardni odklon odstotnih točk	0,96	2,17	0,75	2,90	1,41
Maksimalno število odstotnih točk	10,00	25,00	10,00	35,00	20,00
Povprečna težavnost	0,83	0,78	0,81	0,81	0,95

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Zaradi manjšega števila kandidatov (4), ki so opravljali izpit iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2019 na splošni maturi, je vzorec premajhen, da bi bil reprezentativen.

Izpitna pola 1 je ob izhodiščnem besedilu Dušana Rutarja, *Norost ekonomskega razuma*, (Svet kapitala. Poslovni tednik Dela, 2. 3. 2018), preverjala pri **bralnem razumevanju (A)** zmožnost kritičnega sprejemanja in razumevanja, pomenskega in okoliščinskega razčlenjevanja ter vrednotenja sporočila priloženega besedila; pri **poznavanju jezika (B)** pa poimenovalno, oblikoslovno, skladijsko, pravopisno, slogovno, besedoslovno in besedotvorno ter metajezikovno zmožnost. Kandidati so pri izpitni poli 1 A dosegli v povprečju 7,14 odstotne točke in 17,60 odstotne točke pri izpitni poli 1 B.

Pri **bralnem razumevanju** v izpitni poli 1 A prevladujejo naloge polodprtega tipa in odprtega tipa s krajšimi ali daljšimi odgovori na treh taksonomskih stopnjah. Kandidati so v povprečju dosegli 16,5 točke od možnih 20. Uspešnost reševanja bralnega razumevanja je 83-odstotna (IT = 0,83; lani: IT = 0,71).

Nobena od devetih nalog ni posebej izstopala po težavnosti. Pravilno so kandidati reševali tretjo, četrto in osmo nalogo (IT = 1). Te preverjajo razumevanje in ločevanje med dejstvi in med stališči avtorja ter prepoznavanje in razbiranje avtorjevega mnenja o vplivu podedovanega jedilnega pribora in mnenja o vlogi življenjskih slogov v kapitalizmu. Pri drugi in sedmi nalogi, ki preverjata zmožnost prepoznavanja teme in okoliščin ter razumevanje prebranega in imata visok indeks težavnosti oziroma se uvrščata med lažje naloge, je zanimivo, da so jo bolje reševali tisti kandidati, ki so preizkus v celoti slabše rešili. Prvo (IT = 0,75) in zadnjo nalogo (IT = 0,67), ki preverjata prepoznavanje okoliščin sporočanja oziroma razbiranje podatkov in sklepanje iz nebesednih prvin ter zmožnost povzemanja sporočila in zmožnost izražanja lastnega stališča, pa so bolje reševali tisti kandidati, ki so preizkus v celoti boljše rešili (ID = 0,55 in 0,70). Najslabše so kandidati rešili peto in šesto nalogo (IT = 0,50), ki pa imata različna indeksa diskriminativnosti. Peta naloga, ki preverja zmožnost povzemanja ugotovitev, ima nizek indeks diskriminativnosti (ID = 0,09), šesta, ki preverja zmožnost razlaganja z utemeljevanjem, pa ima višji indeks diskriminativnosti (0,37).

Pri **poznavanju jezika** v izpitni poli 1 B prevladujejo strukturirane naloge zaprtega tipa (izbirnega tipa, povezovanja, dopolnjevanja, analiza z grafičnim prikazom, popravljanje ...), nekaj pa je tudi nalog polodprtega in odprtega tipa (s krajšimi ali daljšimi odgovori) na treh taksonomskih stopnjah. Vse naloge se navezujejo na izhodiščno besedilo in preverjajo tako jezikovno znanje kot različne zmožnosti, vezane na besedilo. Kandidati so v povprečju dosegli 38,75 točke od možnih 50. Uspešnost tega dela izpitne pole je 78-odstotna (IT = 0,78; lani: IT = 0,70).

Od dvanajstih nalog je bila 100-odstotno rešena samo ena (šesta) naloga, ki preverja razumevanje slogovno zaznamovanih besed. Sedma, ki preverja razumevanje prevzetih besed, enajsta, ki preverja poznavanje in uporabo slovarskega sestavka, in prva naloga, ki preverja skladijsko zmožnost kot jezikovno, saj predvideva tvorjenje ustreznih pomenskih razmerij, so bile lažje naloge, saj so imele indeks težavnosti nad 0,80 in so imele višji indeks diskriminativnosti. Četrta naloga, ki preverja metajezikovno zmožnost s ponazoritvijo stavčne sestave povedi s S-ji in rabo vejice ter v eni postavki jezikovno skladijsko zmožnost pretvarjanja, se prvič letos ne uvršča med najtežje, saj je bila dana poved manj zapletena. Deseta naloga, ki preverja prepoznavanje ustreznih oblikoslovnih in pravopisnih oblik, je bila nekoliko težja in ima tudi višji indeks diskriminativnosti (ID = 0,66). Med srednje dobro rešene naloge so uvrščene peta in deveta naloga, ki preverjata besedoslovno zmožnost na ravni razumevanja in uporabe, deveta, ki preverja razumevanje in uporabo ustreznega glagolskega vida, kar je za kandidate s šol z italijanskim učnim jezikom še posebej težko, in dvanajsta naloga, ki preverja razumevanje naveznikov. Najslabše so kandidati rešili drugo in tretjo nalogo, ki preverjata skladijsko zmožnost na ravni tvorjenja in pretvorbe v dane oblike (IT = 0,50). Ti dve nalogi so najboljše reševali tisti kandidati, ki so bolje rešili preizkus v celoti.

Druga izpitna pola, ki preverja slušno razumevanje, je v spomladanskem izpitnem roku to preverjala ob izseku iz avtentične pogovorne radijske oddaje z naslovom *Zmaj vseh zmajev* Veronike Gnezda (Radio Slovenija 2, Val 202, 6. 5. 2018). Druga izpitna pola vsebuje devet nalog z možnimi 20 točkami. V povprečju so kandidati dosegli 16,25 točke, uspešnost reševanja pa je bila 81-odstotna (lani: IT = 0,78).

Dve nalogi (druga in sedma), ki preverjata prevladujoči namen oddaje in zmožnost razumevanja, sta bili rešeni 100-odstotno (IT = 1,00). Osmo, ki preverja prepoznavanje socialnih zvrsti jezika, tretjo, ki preverja razumevanje podtem, in prvo nalogo, ki preverja razumevanje okoliščin in teme pogovora, so kandidati dobro reševali (IT nad 0,80), tretja naloga je obenem dobro ločevala kandidate, ki so v povprečju bolje rešili preizkus v celoti. Peta, šesta in deveta naloga, ki preverjajo zmožnost sklepanja in razlaganja, so kandidati srednje dobro reševali (IT = 0,75). Najslabše so rešili četrto nalogo (IT = 0,40), ki preverja razumevanje prevzete besede *mističen*. Zamenjava prevzetih besed, ki so večinoma v rabi tudi v italijanskem jeziku, z ustreznimi slovenskimi sopomenkami sicer za kandidate s šol z italijanskim učnim jezikom ne predstavlja težav, vendar je bilo tokrat drugače morda zaradi pomensko različne rabe te besede v obeh jezikih.

Tretja izpitna pola preverja kandidatovo zmožnost pisanja zaokroženega esejskega besedila (400 do 600 besed) ob danih navodilih na literarno temo. Letos so na podlagi razpisanega tematskega sklopa o romanu *Galjot* Draga Jančarja kandidati pri pisanju esejskega besedila dosegli v povprečju 28,25 od 35 možnih točk. Najvišje doseženo število točk pri izpitni poli 3 je bilo 33, najnižje pa 26. Indeks težavnosti je bil 0,81, kar je nekoliko manj kot lani in še vedno več kot prejšnja leta (lani: IT = 0,97; pred dvema letoma: IT = 0,69). Pri vsebini so kandidati pri postavkah A in B (predstavitev izbranega dogajanja v povezavi z naslovom esejskega besedila in ustrezno povzemanje vsebine romana in dogodkov, ki prikazujejo Otovo premagovanje usode) dosegli največje možno število točk (IT = 1,00) Pri postavki C (oznaka Johana Ota in primerjava načinov premagovanja usode) je bil indeks težavnosti 0,88, pri postavkah Č, D, E in F (aktualizacija naslova, argumentiranje in razvijanje misli, koherenca in kohezivnost ter izvirnost) pa so v povprečju dosegli manj točk (IT od 0,83–0,63). Podobno kot v zadnjih letih boljši uspeh pri vseh vsebinskih postavkah kaže na to, da so kandidati bolj poglobljeno doživeli izbrano besedilo in pokazali boljše poznavanje snovi. Na drugi strani pa so pri jezikovni in pravopisni pravilnosti še vedno nekoliko manj uspešni, in sicer zaradi zanje značilnih ponavljajočih se napak pri rabi vejice, glagolske vezave, samostalniškega sklona in besednega reda ter rabe predlogov in zaimkov. Toda letos so bili kljub v celoti nekoliko slabšemu uspehu pri izpitni poli 3 ravno pri postavki *Jezikovna pravilnost* znatno boljši (IT = 0,63; lani: IT = 0,36).

Ustni del izpita je bil kakor prejšnja leta uspešen (a ne najuspešnejši) z indeksom težavnosti 0,95; (lani: IT = 0,93). Od 20 možnih točk so kandidati v povprečju zbrali 19 točk. Na ustnem delu izpita se je, podobno kakor prejšnja leta, preverjala tako literarna zmožnost ob poljubnem (odlomku) literarnem besedilu in ustreznost komunikacije pri utemeljevanju in razlaganju v odgovorih na vprašanja ter pri izbiri ustreznih izraznih sredstev glede na govorni položaj.

Korelacija med notranjo in zunanjo oceno je 0,22.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Pri tako majhnem številu kandidatov (4) je težko posplošiti, kateri so najpogostejši nepravilni odgovori. Podobno kakor lani lahko povzamemo, da je bilo v izpitni poli 1 A (bralno razumevanje) in izpitni poli 2 (slušno razumevanje) največ nepravilnih odgovorov pri nalogah, ki so preverjale zmožnost razlaganja z utemeljevanjem in sklepanje ter povzemanje. Pri izpitni poli 1 B je bilo največ nepravilnih odgovorov pri nalogah, ki preverjajo poznavanje in rabo jezika, torej jezikovno in metajezikovno zmožnost na skladenjski ravnini. Tudi v tretji izpitni poli (v esejskem besedilu) so najslabši rezultati (vendar letos z nekoliko višjim indeksom težavnosti) pri postavki jezikovna pravilnost zaradi značilnih jezikovnih in pravopisnih napak, ki nastajajo pri premagovanju različnosti med italijanščino in slovenščino (raba vejice, glagolske vezave, samostalniški skloni, raba predlogov in zaimkov ter besedni red). Pri vseh izpitnih polah se kaže, da imajo kandidati največje težave pri tvorjenju skladenjsko ustreznih zapletenejših povedi ter pri koherenci in kohezivnosti.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Zunanje ocenjevanje je potekalo gladko, brez posebnosti.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Ugovorov na oceno ni bilo.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

V spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2019 so izpit iz slovenščine kot drugega jezika v gimnazijah z italijanskim učnim jezikom v slovenski Istri prvič opravljali štirje kandidati, ki so bili nadpovprečno uspešni: pri bralnem razumevanju (izpitna pola 1 A) 83-odstotni, to pomeni nekoliko boljši uspeh od lanskega (IT = 0,79); pri poznavanju jezika (izpitna pola 1 B) so bili 78-odstotni (lani: IT = 0,70), pri preverjanju slušnega razumevanja (izpitna pola 2) so bili 81-odstotni (lani: IT = 0,78). Pri tvorbi daljšega esejskega besedila, ki obsega od 400 do 600 besed (izpitna pola 3), pa so bili letos nekoliko slabši, 81-odstotni, lani je bil IT 0,97, pred dvema letoma pa 0,69. V primerjavi z lanskim letom so rezultati sicer rahlo nižji le pri izpitni poli 3, vendar se ohranja pričakovani standard zahtevnosti in zanesljivosti, ob čemer je treba opozoriti na manjše število kandidatov, ki so opravljali izpit iz slovenščine kot drugega jezika. Poleg tega je pri vrednotenju odgovorov bolj poudarjena tudi jezikovna pravilnost odgovorov, kar je zapisano v *Navodilih za vrednotenje*. Izpit je potekal brez večjih težav, analiza pa je pokazala primerljive rezultate s prejšnjim letom.

Najslabši rezultati pri izpitni poli 1 so bili (podobno kakor prejšnja leta) pri nalogah višjih taksonomskih ravni, na primer povzemanje, razlaganje in utemeljevanje, ter pri preverjanju jezikovne in metajezikovne zmožnosti, na primer skladišna zmožnost na ravni tvorjenja in pretvorbe v dane oblike. Tudi v tretji izpitni poli (v esejskem besedilu) so najslabši rezultati pri postavki jezikovna pravilnost zaradi številnih jezikovnih in pravopisnih napak (raba vejice, glagolske vezave, samostalniški sklon, raba predlogov in zaimkov ter besedni red), vendar so letos, kljub v celoti nekoliko slabšemu uspehu pri izpitni poli 3, ravno pri postavki jezikovna pravilnost znatno boljši (IT = 0,63; lani: 0,36).

Nekoliko bolje kot lani so kandidati reševali nekatere naloge, ki preverjajo bralno in slušno razumevanje, ter naloge, ki preverjajo jezikovno in metajezikovno zmožnost: npr. tvorjenje ustreznih pomenskih razmerij, ponazoritev stavčne sestave povedi s S-ji, razumevanje in uporaba ustreznega glagolskega vida To je morda posledica tega, da so pri pouku posvečali večjo pozornost takim nalogam, pri katerih so bili prejšnja leta slabši.

Pri tretji izpitni poli je bil uspeh pri nekaterih postavkah: *ovrednotenje in opredelitev, razvijanje misli (argumenti) ter izvirnost* nekoliko slabši, vendar se je pokazalo, da so bili boljši kandidati vendarle bolj poglobljeni in samostojni pri utemeljevanju svojih stališč ter pri presoji oziroma aktualizaciji.

Ustni del izpita je bil najuspešnejši, vendar letos z nekoliko višjim indeksom težavnosti (0,95; lani: 0,93). Podobno kakor lani so kandidati izkazali razvito literarno zmožnost ob poljubnem literarnem besedilu/odlomku literarnega besedila in ustreznost komunikacije pri utemeljevanju in razlaganju v odgovorih na vprašanja ter pri izbiri ustreznih izraznih sredstev glede na govorni položaj.

Povratna informacija s šol je bila (podobno kakor prejšnja leta), da so kandidati pri ustnem izpitu radi odgovarjali na vprašanja, ker so spraševala po uporabnih in življenjskih stvareh, v zvezi z jezikom in z literaturo.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Po ocenjevanju in uspehu sodeč, so bile izpitne pole ustrezno sestavljene in so preverjale cilje, predvidene po predmetnem izpitnem katalogu. Vprašanja in naloge so bile kot prejšnja leta usklajene

s cilji, vsebinami in pričakovanimi dosežki učnega načrta za slovenščino kot drugega jezika v programu gimnazija z italijanskim učnim jezikom v slovenski Istri. Kandidati so reševali vse tri izpitne pole nadpovprečno, njihovi odgovori so pokazali, da so bile vsebinsko in strokovno ustrezno pripravljene. Več je bilo nalog, ki so preverjale višje taksonomske stopnje. Pri analizi edukometričnih indeksov težavnosti in diskriminativnosti pa bi bilo zaradi majhnega števila kandidatov neutemeljeno povzeti sklepe.